

CULTURIJE

"KUNST EN CULTUUR GAAT OVER HOE JE DE WERKELIJKHEID
WAARNEEMT, NIET OVER HOE DE WERKELIJKHEID IS"

JAARVERSLAG 2023
CULTURIJE
BERKELLAND

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord van onze voorzitter	3
Hoofdstuk 1: Culturijs - onze organisatie en partners	4
1.1 Algemene inleiding	4
1.2 Bestuur en klankbordgroep	4
1.3 Directeur en projectleiders	4
1.4 Docenten muziekonderwijs en kunstvakdocenten	5
1.5 Inzet op Marketing en PR	5
Hoofdstuk 2: Culturijs en de gemeente Berkelland	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Gemeente	6
2.3 Cultuurakkoord Berkelland	7
2.4 Projecten ism de gemeente Berkelland	7
Hoofdstuk 3: Muziekonderwijs	8
3.1 Inleiding	8
3.2 Muziekboxen voor meer muziek in de klas	8
3.3 Van AMV+ extra naar cultuurmenu	8
3.4 Muziekmarkten	9
3.5 Instrumentarium naar Aruba	10
3.6 Landelijke en regionale muziekinitiatieven	10
Hoofdstuk 4: Cultuureducatie	11
4.1 Inleiding	11
4.2 Culturele Commissies per kern	11
4.3 NPO programma van start in Ruurlo	11
4.4 Cultuureducatie met kwaliteit (CMK)	12
4.5 Opbrengst CMK in 2023	12
Hoofdstuk 5: Culturijs als CEPA partner	13
5.1 Inleiding	13
5.2 Project vanuit CEPA in 2023 in Berkelland	13
5.3 Ontwikkeling erfgoededucatie	14
Hoofdstuk 6: Combinatiefuncties	15
6.1 Inleiding	15
6.2 Opdracht combinatiefunctionaris cultuur	15
6.3 Enkele CF projecten uitgelicht	16
6.4 De cultuur- en erfgoedcoach in 2023	17

JAARVERSLAG 2023

Voorwoord van onze voorzitter

Voor u ligt het jaarverslag van 2023 van Stichting Culturije.

Het verslag van het kalenderjaar 2023 omvat twee delen, met als eerste deel het schooljaar 2022-2023 - de periode januari tot de zomervakantie 2022, en als tweede deel het schooljaar 2023-2024 - de periode na de zomervakantie tot en met 31 december 2023, met als werkgebied de gemeente Berkelland.

Onze medewerkers zijn op vele fronten betrokken bij het cultuur- en erfgoedaanbod in Berkelland voor jong en oud. Het muziekonderwijs staat nog steeds als een huis, het cultuurmenu is sinds schooljaar 2022-2023 helemaal online zichtbaar gemaakt via onze website en ook vanuit onze opdracht vanuit de brede regeling combinatiefuncties worden talrijke projecten uitgevoerd. Vooral het aanbod vanuit ons samenwerkingsproject Kreggel & Kwiek met Stichting Fit-Art werd erg zichtbaar in 2023.

We zien de toekomst van Culturije vol vertrouwen tegemoet. Ons team zal zich ook in 2024 sterk blijven maken voor cultuur- en erfgoededucatie, binnen en buiten de klaslokalen.

We kunnen vol trots zeggen: CULTURIJE- Wijs met cultuur!

Rikky Dekkers
Voorzitter Stichting Culturije Berkelland

HOOFDSTUK 1

CULTURIJE: ONZE ORGANISATIE EN PARTNERS

1.1 Algemene inleiding

In 2023 hebben we in het uitvoeren van alle activiteiten in al onze verschillende 'poten' mooie resultaten neergezet. In al onze diverse rollen brachten we kunst, cultuur, ontwikkeling en creativiteit naar kinderen, volwassenen, ouders, organisaties en verenigingen in Berkelland.

Op het vlak van cultuureducatie hebben we verdere stappen gezet samen met onze scholen voor basis-, speciaal en voortgezet onderwijs. Ons team werd in lijn met de toegenomen taken, zoals de cultuur- en erfgoedcoach, uitgebreid. Er werden diverse stappen gezet in het proces dat heeft geleid tot het tot stand komen van het cultuurakkoord in Berkelland. Dit jaarverslag neemt u mee in al deze ontwikkelingen.

1.2 Bestuur

Het bestuur bestond uit de volgende leden:

- Mw. Ricky Dekkers, voorzitter
- Mw. Ingrid ten Hoopen, penningmeester
- Dhr. Erwin Boonk, secretaris

Begin 2023 is van twee van de drie leden van de stuurgroep afscheid genomen. Ineke Neerhof is nog steeds beschikbaar als klankbord voor het bestuur en het team.

1.3 Directeur en projectleiders

Alle activiteiten en programma's op het gebied van muziek, cultuureducatie, combinatiefuncties en erfgoedprojecten worden gecoördineerd en uitgevoerd door het team van Culturije.

Directeur: Nathalie Olde Hartmann

Programmamanager: Joske Elsinghorst-van Huet

Projectleider erfgoededucatie en CMK: Mirjan Koldeweij

Coördinator muziekonderwijs: Elise Velthuis (zij nam begin juli 2023 afscheid van Culturije)

Projectleider cultuureducatie basisscholen: Anne de Jong

Projectleider muziekmarkten en verbinding muziekverenigingen: Ira Wunnekink

Cultuur- en Erfgoedcoach: Marleen Kosterink

Marketing en PR coördinator: Ellis ter Hedde-Middelkamp

1.4 Docenten muziekonderwijs en kunstvakdocenten

Docententeam muziekonderwijs

Voor de uitvoering van het muziekprogramma op de basisscholen werken we met een team van elf professionele muziekdocenten. Zij geven allen zeventien, soms achttien, muziekvaklessen aan groep 1 tot en met 5/6 of zelfs 8 op alle scholen voor primair onderwijs. Sommige scholen kiezen voor hun groepen 5/6 tot en met 8 voor de uitvoering van het programma Muziek van de Toekomst. De vier docenten die hiervoor worden ingezet, hebben jarenlange ervaring met het geven van lessen digitaal componeren, rap, trash percussie en hiphop.

Cultuurmenu

Naast de muzieklessen op het basisonderwijs kan een school ook ieder jaar een keuze maken uit het vrije aanbod muziekactiviteiten en workshops. Daarvoor zijn aanbieders vanuit de hele regio beschikbaar die in zzp-verband een workshop, project of serie lessen komen verzorgen op de school. Wij hebben hun aanbod in ons online cultuurmenu zichtbaar gemaakt.

Ook in het naschoolse aanbod en alle activiteiten in het sociaal domein werken we met een netwerk van zzp'ers die hun expertise op projectbasis inzetten.

Het proces om onze workshopleiders in te zetten blijft onveranderd. Allereerst worden hun vakinhoudelijke en pedagogische kwaliteiten in beeld gebracht, waarna het tarief wordt besproken.

Met betrekking tot de tarieven spiegelt Culturije zich aan de vergoedingen die andere cultuurpunten in de regio hanteren en wordt de Fair-pay richtlijn vanuit de branche gehanteerd. Na de workshop kan de desbetreffende persoon een factuur sturen. Alle lesactiviteiten die uitgevoerd worden aan deelnemers onder de 21 jaar zijn vrijgesteld van BTW. Alle coördinatie-activiteiten en activiteiten voor inwoners boven de 21 jaar zijn wel belast met 21% BTW.

1.5 Inzet op Marketing en PR

Om Culturije als organisatie en als merk meer bekendheid te geven bij de bewoners en organisaties van de gemeente Berkelland, is vanaf 2022 gewerkt aan een PR-strategie. Door meer naar buiten te communiceren wil Culturije laten zien wat haar rol is en waar verbindingen gelegd kunnen worden. Ook versterken we de lokale culturele infrastructuur door stichtingen, verenigingen en aanbieders te ondersteunen met advies en het vergroten van hun bekendheid bij het brede publiek.

HOOFDSTUK 2

CULTURIJE EN DE GEMEENTE BERKELLAND

2.1 Inleiding

Culturije werkt in en voor inwoners en organisaties in Berkelland. We raken elk jaar meer verweven met de plaatselijke situatie in de verschillende grote en kleine kernen en houden ons goed op de hoogte van de regionale, provinciale en landelijke ontwikkelingen. We werken vanuit verschillende opdrachten samen met allerlei diverse afdelingen en contactpersonen van de gemeente Berkelland.

2.2 Gemeente

Wethouder Betsy Wormgoor is ons (directe) aanspreekpunt als wethouder Cultuur. Voorheen vervulden Marieke van de Geyn, samen met haar collega's Gerran Protzmann en Jesse Lijnvelt, die rol vanuit hun functie als beleidsadviseurs Cultuur, Sport en Erfgoed.

De ketenregisseur combinatiefunctionarissen Tamara Hoveling is, samen met Marieke Heusinkveld vanuit team Vluchtelingen en Trix Klompjan vanuit het Sociaal Domein, ons contactpersoon geweest ten behoeve van onze opdracht binnen de regeling combinatiefuncties.

Ten behoeve van het wijkgericht werken is er vanuit de combinatiefunctionarissen cultuur in 2023 met regelmaat overleg geweest met de contactpersonen Welzijn (Jeanine Ebbers, Gea Wijnbergen, Wim Staargaard en Ellis van Doorn).

Daarnaast spreken we ook Anja van Maaren, Inge Waarlo en Jan Lubben met regelmaat. In de scholing van de Verbindelaar in 2022 en 2023 hebben we onze afstemming en samenwerking nog een verdieping kunnen geven.

Ook met de jongerenwerkers vanuit Jimmy's is er regelmatig overleg.

In het kader van toerisme hebben we nauw contact onderhouden met Naomi Höfkes, Edwin Kok en Anne Weijman. Met Anita Delsing is er geregeld contact over projecten die aanhaken op het vrijwilligersplatform en het mantelzorgknooppunt.

Op 11-11-2023 werd een lunch georganiseerd voor mantelzorgers. Op verzoek van het team Voormekaar en het mantelzorgknooppunt zocht en vond Culturije twee lokale muzikanten om deze lunch muzikaal te omlijsten.

2.3 Cultuurakkoord Berkelland

30 november 2022 werd in het gemeentehuis de aftrap van het cultuurakkoord gehouden. In 2023 werd aan die aftrap een vervolg gegeven door het organiseren van diverse bijeenkomsten met ICC-ers van de scholen en met directeuren vanuit de verschillende schoolbesturen.

Het cultuurakkoord beschrijft de gezamenlijke ambities op het vlak van cultuureducatie, de financiële afspraken en de wijze van overleg en monitoring.

We verwachten het convenant in de eerste helft van 2024 met elkaar te ondertekenen. De gemaakte afspraken kunnen dan vanaf het schooljaar 2024-2025 in de financiering en organisatie van het cultuuronderwijs worden ingevoerd.

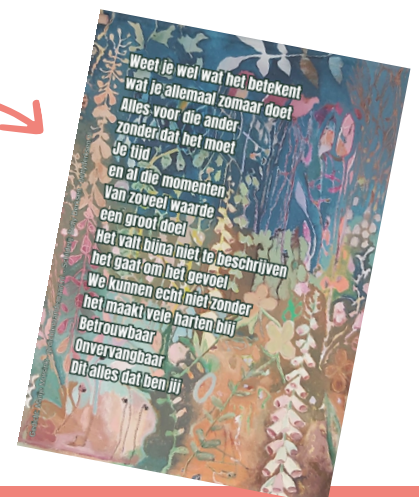
2.4 Projecten i.s.m. gemeente Berkelland

CultuurCanon

Op 29 oktober 2023 werd de eerste CultuurCanon georganiseerd door de cultuur- en erfgoedcoaches om met het culturele veld een korte terugblik te houden op het eerste jaar van de CEC. Ook waren er drie workshops die ingingen op thema's die we bij verschillende organisaties hadden opgehaald: bestuurlijke aansprakelijkheid, Diversiteit en Inclusie en Durf te Vragen. Betsy Wormgoor was aanwezig om de avond te openen.

Dag van de Vrijwilliger

7 december 2023 is de landelijke dag van de vrijwilliger onder de aandacht gebracht in een gezamenlijk project van Culturije, VMK, het vrijwilligersplatform/Berkelland Doet! Een dichter en schilder uit Berkelland hebben een gedicht en schilderij gemaakt waarmee we gratis ansichtkaarten en een uitgebreid bericht in het Berkelbericht hebben geplaatst.

HOOFDSTUK 3

MUZIEKONDERWIJS

3.1 Inleiding

Het muziekonderwijs werd tot de zomer van 2023 28 basisscholen in onze gemeente Berkelland uitgevoerd. Het muziekonderwijs op SO Klein Borculo is na een pilot in 2022 doorgezet. Na de zomer waren het 27 scholen door de sluiting van de Tormijn. Het programma verbindt leren met plezier en is afgestemd op de leeftijd en ontwikkeling van de leerlingen. Ook zijn we structureel dans- en later muzieklessen gaan verzorgen aan de twee taalschakelklassen in Neede met Oekraïense leerlingen. De lessen stimuleren de creativiteit en het samen muziek maken.

3.2 Muziekboxen voor meer muziek in de klas.

Het programma omvat 17 lessen per schooljaar, verzorgd door een vakleerkracht muziek, voor alle groepen 1 tot en met 8 op alle scholen. De uitvoering is gedifferentieerd – er is een verdeling gemaakt tussen lessen voor groep 1 t/m 5 (en 6) en groep 5 (en 6) t/m 8.

Er is steeds meer sprake van “op maat” bedienen en differentiatie in overleg met de scholen. De Muziek Markt (Basisschool Algemene Instrumentale Verkenning) wordt door het Segno-collectief verzorgd en is ieder schooljaar onderdeel van de 17 muzieklessen. Dit instrumentale muziekaanbod is bedoeld voor de groepen 4 en 5. In het najaar van 2022 zijn op onze scholen muziekboxen uitgedeeld. Een “schatkist” vol instrumenten waarmee het muziekonderwijs nog meer binnen handbereik is

3.3 Van AMV+extra naar cultuurmenu

Om scholen een eigen keuze te laten maken ten aanzien van muziekactiviteiten, hadden we het AMV+ Extra pakket. Het budget AMV+ Extra bedraagt €7,- per leerling. Het leerlingaantal op de teldatum van het kalenderjaar (1 oktober) is het uitgangspunt. Vermenigvuldig dit leerlingenaantal met €7,- en er ontstaat een geormerkt budget per school.

Scholen maken sinds augustus 2022 op basis van het beschikbare budget een keuze uit een divers aanbod van cultuureducatie, samengesteld door ons in samenwerking met verschillende aanbieders, voor alle groepen 1 tot en met 8. Er is keuze uit workshops, lessenseries en dagprojecten. Scholen kunnen nog steeds kiezen voor muziekactiviteiten, maar ook binnen de disciplines dans, drama, diverse beeldende disciplines en erfgoed is er een ruime keuze beschikbaar.

3.4 Muziekmarkten

Tijdens één van de 17 lessen op de basisscholen komen docenten van het Segnocollectief muziek maken met de kinderen in de groep. Dit gebeurt tijdens de zogenoemde Muziekmarkt. Er zijn twee verschillende programma's, voor groep 4 (of combi 3-4) en groep 5 (of combi 5-6).

Groep 4 volgt het programma met de vijf instrumenten liedjes. In deze liedjes komen de verschillende instrumentengroepen aan bod: Houtblazers, koperblazers, snaarinstrumenten, toetsinstrumenten en slagwerk. Voor het liedje over de houtblazers en koperblazers is een nieuwe tekst gemaakt op bestaande liedjes uit de muziekmethode "123zing". De leerlingen leren de liedjes van de docent van Culturije tijdens hun muziekles. In de muziekmarkt les laten de docenten instrumenten horen en geven ze uitleg over de manier waarop er geluid uit komt en hoe die instrumenten bespeeld moeten worden. Aan het einde van de les is er tijd ingepland om de instrumenten te proberen onder leiding van de docenten. Hiervoor zijn door Culturije instrumenten aangeschaft, aangevuld met instrumenten van het Segnocollectief.

In de muziekmarkt van groep 5 ligt de focus meer op het zelf bespelen van de instrumenten door de leerlingen. Er is een carrousel waarbij de leerlingen in alle instrumentengroepen een keuze kunnen maken om een instrument beter te leren kennen. Als ze langs alle groepen zijn geweest maken ze een keuze op welk instrument ze onder leiding van een dirigent het afsluitende nummer gaan spelen. Dit is één van de docenten van het Segnocollectief. De kinderen leren hierbij te kijken naar een dirigent. Hiervoor wordt het lied 'Muziek is van iedereen' uit de methode '123zing' gebruikt.

3.5 Instrumentarium naar Aruba

In 2022 kregen alle scholen nieuw instrumentarium. Van het afgeschreven instrumentarium is zoveel mogelijk ingezameld. Deze schudeieren, ritmestokken, trommels, boomwhackers, klokkenspellen etc. zijn in 2023 naar Aruba verscheept. Daar krijgt dit instrumentarium een tweede leven.

3.6 Landelijke en regionale muziekinitiatieven

Vanuit Culturijs waren we vertegenwoordigd bij landelijke symposia vanuit Meer Muziek in de Klas. Directeur Nathalie Olde Hartmann was ook ambassadeur van deze stichting in 2023.

Regionale projecten als de Doe Maar Mee band hebben we ook binnen onze gemeente geïntroduceerd. Daarin kregen scholen de gelegenheid om aan te sluiten bij een concert bij Paleis het Loo, waar scholen vanuit allerlei gemeenten samen 1 groot orkest konden vormen.

In dit project in 2023 lukte het helaas niet voor 1 van de Berkellandse scholen om aan te sluiten. In 2024 wordt weer een regionale Doe Maar Mee Band georganiseerd, met wederom de kans voor scholen uit Berkelland om deel te nemen.

4.1 Inleiding

Culturijs vormt als coördinatiepunt met aanbieders en afnemers, in dit geval het primair onderwijs (PO), een sterke driehoek. We vervullen de taak als cultuurmakelaar en cultuurcoach. We adviseren, bemiddelen, programmeren, ontwikkelen, coördineren en verzorgen de financiële afhandeling van het kunst- en cultuureducatie aanbod voor het basisonderwijs.

4.2 Culturele commissies per kern

Iedere kern in Berkelland heeft een Culturele Commissie (CC). Deze wordt gevormd door de Interne Cultuur Coördinatoren (ICC-ers) van de scholen uit de kern. De overleggen met de Culturele Commissies vormen het uitgangspunt van de culturele programma's in de PO scholen. Culturijs faciliteert deze overleggen, haalt de vraag op in de vier culturele commissies, ontwikkelt en stemt af met de commissies, zorgt voor de bemiddeling door passende uitvoerders of gezelschappen te vinden, coördineert de uitvoering van het programma en handelt financiële zaken af. Ook bespreken we vanuit Culturijs met scholen of nieuwe leerkrachten opgeleid willen worden tot ICC-er.

Scholen betalen uit eigen middelen of CMK budget voor de activiteiten; wij sturen de scholen hiervoor een factuur. Anne de Jong is voor de scholen vanuit Culturijs het aanspreekpunt voor Bureau KunstWijs. Culturijs bemiddelt in Op Maat-vragen van scholen die betrekking hebben op kunst- en cultuureducatie. Het gaat dan om programma's, workshops, professionals en/of activiteiten. Samen wordt een passend aanbod samengesteld.

Per Culturele Commissie wordt gemiddeld gezien twee tot zes keer per jaar vergaderd. In 2023 zijn er per kern 3 tot 4 vergaderingen gehouden.

4.3 NPO programma van start in Ruurlo

De vier scholen in Ruurlo hebben vanuit hun gezamenlijk overleg in 2021 bij Culturijs de wens geuit een gezamenlijk creatief aanbod naschools aan te willen bieden. Namens de scholen hebben we vanuit Culturijs hiervoor een plan ingediend waar we vanuit NPO herstellgelden budget voor hebben ontvangen. In 2023 is er met diverse aanbieders een aanbod opgesteld en is een 'reclame' filmpje opgenomen om kinderen en ouders te informeren en enthousiasmeren. Het eerste en tweede blok heeft een kleine theatervoorstelling opgeleverd. Het derde blok (november/december 2023) ging niet van start door te weinig aanmeldingen.

4.4 Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK3)

In de provincie Gelderland werken scholen, cultuuraanbieders en gemeenten samen aan beter cultuuronderwijs op lokaal en regionaal niveau. De provincie Gelderland en de Rijksoverheid financieren de samenhangende aanpak om de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs te borgen. Cultuur Oost is de provinciale partner waarmee Culturije samenwerkt bij de subsidie aanvragen die betrekking hebben op Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK).

Culturije treedt voor de scholen op als penvoerder. Wij stimuleren en begeleiden de scholen tijdens de ambitiefase en zijn verantwoordelijk voor de uitvoering, de tussenevaluaties en de verantwoording. In 2023 namen in CMK3 17 scholen in Berkelland deel. Daaronder viel ook voor het eerst een praktijkschool en een middelbare school, namelijk het Assink, locatie Eibergen en praktijkschool MaxX in Neede. We begeleiden de scholen in de stappen die zij willen zetten om procesgericht werken in cultuureducatie te verankeren in de school. CMK biedt de mogelijkheid om dat heel erg op maat en in het passende tempo met de school vorm te geven.

4.5 Opbrengst CMK in 2023

Voorbeeldlessen

Als er op een school nog geen leerkrachten zijn met veel ervaring of een duidelijke scholingswens om zichzelf te ontwikkelen in een bepaalde discipline, starten we met voorbeeldlessen. Een kunstenaar, dansdocent of dramadocent komt dan in de school voorbeeldlessen geven. De leerkracht blijft er altijd bij en ziet, bij de kinderen die de les volgen, wezenlijke andere reacties en talenten dan dat ze bij het kind in andere lessen zien.

Samen met Tobias bespraken we van tevoren dat dansen met mijn groep niet zou werken,' zegt Martin. 'Om jezelf op die manier te laten zien, moet je je veilig voelen, en veel van onze leerlingen voelen zich snel onveilig. Dus Bart kwam met mijn groep digitale muziek produceren. Een les die ik zelf niet had kunnen geven. Ik moet sturen op gedrag, ik kan me niet verdiepen in dat soort digitale muziekprogramma's. Het was een mooie samenwerking. Bart legde de inhoud uit en ik concentreerde me op de leerlingen. Ze hebben meerdere weken aan de muziek gewerkt. Iedereen maakte een eigen liedje en liet dat horen aan de klas. Ik zag mijn leerlingen groeien, zelfverzekerder worden in dingen waarvan ze van tevoren dachten dat ze het niet konden.'

<https://cultuuroost.nl/kennis-en-actueel/er-kan-meer-dan-je-denkt-in-speciaal-onderwijs> (interview over de samenwerking Culturije en SO Klein Borculo binnen CMK3 door Cultuur Oost)

Co-teachings trajecten

Als leerkrachten en teams een duidelijke scholingswens hebben, koppelen we een kunstvakdocent met een bepaalde ervaring/senioriteit aan de leerkracht(en). Dan worden samen lessen voorbereid waarin de kunstvakdocent, als coteacher, in de voorbereiding al kijkt hoe de leerkracht ruimte kan geven aan het creatieve proces van de kinderen. Ook voeren leerkracht en kunstvakdocent de les samen uit, zodat ook in de praktijk tips en trucs worden gedeeld. De les wordt vervolgens nabesproken. Dit leren in de klas is heel effectief, vooral als de kunstenaar en de leerkracht een goede match komen. Leren vraagt kwetsbaar opstellen, afleren wat je altijd al doet en je bewust worden van je blinde vlekken. De Diekmaat is hierin een school die met het hele team al meerdere jaren co teaching inbed. We zien de ontwikkelingen bij leerkrachten en kinderen en genieten daarin met hen mee.

HOOFDSTUK 5

CULTURIJE ALS CEPA PARTNER

5.1 Inleiding

In het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek (CEPA) hebben negen gemeenten in de Achterhoek een aantal jaren geleden de ambitie uitgesproken dat zij erfgoed, kunst en cultuur steviger willen inzetten als pijler van de ruimtelijke en economische kwaliteit. CEPA streeft naar bewustwording van de culturele identiteit van de regio. Daarnaast is het verbinden van generaties, jong en oud, en samen met cultuur en erfgoed bezig zijn (participatie) een belangrijk kerndoel binnen het pact. Culturijs is sinds 2021 volwaardig partner binnen het pact.

5.2 Projecten vanuit CEPA in 2023 in Berkelland

Voorzitterschap CEPA

Nathalie Olde Hartmann heeft vanaf de zomer van 2023 tot eind december 2023 het voorzitterschap van het CEPA platform opgepakt.

Innovatiebudget CEPA: Het staat op mijn voorhoofd geschreven

Culturijs beheert innovatiegelden vanuit CEPA. Dat is een budget dat in 2022, 2023 en 2024 ingezet kan worden om innovatieve kunstprojecten in 1 van de 8 Achterhoekse gemeenten te ondersteunen met een bedrag van maximaal 5000 euro per project. Het eerste project dat in Berkelland een uitwerking kreeg, was de beschildering van de fietstunnel in Eibergen. Een regiobreed project dat ook in Berkelland aandacht heeft gekregen is het boek 'Het staat op mijn voorhoofd geschreven'. Dit is breed verspreid onder wethouders en ambtenaren zorg en cultuur.

Een plek voor kunst- en cultuur in het IZA regioplan

In de tweede helft van 2023 werden in de regio, vanuit de thematafel de gezondste regio, sessies georganiseerd om tot een regioplan te komen. We zijn hier vanuit Culturijs en CEPA partner diverse malen aangeschoven om ook Kunst- en Cultuur op te laten nemen in het plan.

Groeiend contact met popmakelaars uit de regio

Vanuit CEPA zijn Melvin Dijkema, Jesse Klein Entink en Eric Ramakers als popmakelaars aangesteld. Zij hebben met Culturijs samengewerkt in het leggen van contacten bij VO scholen en het verkennen van het netwerk van bandjes, popscholen en vindplaatsen voor urban projecten in onze gemeente.

HOOFDSTUK 5

CULTURIJE ALS CEPA PARTNER

Platform cultuureducatie

In samenwerking met de andere cultuurpunten in de regio hebben we zitting in het platform cultuureducatie. Daarin spreken we over het verhogen van het niveau van cultuureducatie in de hele regio. Vanuit de diverse schoolbesturen, die door hun scholen in verschillende gemeenten te maken hebben met uiteenlopende regelingen en financieringsmogelijkheden, werd de vraag naar voren gebracht of daar niet meer eenduidigheid en afstemming kon worden gecreëerd.

We wisselen met elkaar uit met welke kunstvakdocenten we werken, hoe de ervaringen zijn met hen, hoe we meer kunstvakdocenten met elkaar kunnen opleiden, hoe we de vergoeding voor cultuureducatie meer gelijk kunnen trekken etc.

Dit platform organiseert regiobrede informatiebijeenkomsten, waar ook aanbieders waar wij mee werken aan deel hebben genomen. Samen op weg naar een hoger niveau in cultuureducatie in alle 8 gemeenten !

5.3 Ontwikkeling Erfgoed educatie

We ontwikkelen samen met vrijwilligers en bestuursleden van lokale erfgoed aanbieders nog elk jaar weer nieuwe erfgoededucatieprogramma's. We doen dit i.s.m. Erfgoed Gelderland. Mirjan Koldewij (namens Culturije) en Ben Bregman (namens Erfgoed Gelderland) onderhouden het contact met diverse erfgoed aanbieders.

We zorgen dat er goede lesbrieven en gedegen lesmateriaal wordt ontwikkeld. Ook zorgen we ervoor dat vrijwilligers aanvullende training krijgen om klassen die het erfgoed aanbod afnemen goed te kunnen bedienen. In 2023 werd gewerkt aan een nieuw educatiepakket voor het brandweermuseum, de Needse Molen en Kruidenhof te Mallem. Scholen worden in deze ontwikkeling betrokken.

Als educatief materiaal klaar is en door de erfgoedlocatie en scholen is getest, wordt het op het provinciale platform reizenindetijd.nl opgenomen.

HOOFDSTUK 6

COMBINATIEFUNCTIES

6.1 Inleiding

Vanaf 1 juli 2022 ging de nieuwe aanbestedingsperiode voor de combinatiefunctionaris cultuur in. In samenwerking met onze collega-organisaties en de diverse afdelingen van de gemeente hebben we ook in 2023 onze werkzaamheden vanuit deze regeling voortgezet.

Onze CF opdracht is opgedeeld in 3 gedeelten: de cultuur- en erfgoedcoach, versterken van het culturaanbod voor inwoners van 0-100 en het inzetten van kunst- en cultuur in het sociaal domein. Elk jaar worden voor deze drie deelgebieden specifieke projecten voorbereid en uitgevoerd.

6.2 Opdracht combinatiefunctionaris cultuur

De activiteiten en resultaten vanuit CF worden halfjaarlijks en jaarlijks besproken en zijn in 2023 verantwoord in gesprek met Tamara Hoveling, Marieke van de Geyn en Jesse Lijnsvelt.

Als combinatiefunctionaris cultuur zijn we soms de organiserende partij, maar vaker nog medeorganisator, adviseur, stimulator, verwijzer, informatiebron samen en voor anderen. Elkaar kennen, opzoeken en versterken is het hoofddoel. We vervullen een soms bijna onzichtbare rol. We zien het zelf als de essentiële smeerolie tussen al die verschillende radertjes of een brug tussen verschillende organisaties en beleidsterreinen. Daarin werken we heel graag en met gemak samen met onze combinatiefunctionaris collega's van Sport Federatie Berkelland.

Kreggel & Kwiek

Vanuit de CF-gelden zijn we een meerjarige samenwerking met Fit-Art aangegaan om in de periode van 2022-2026 samen te bouwen aan de infrastructuur en het aanbod voor 55+-ers op cultuur en erfgoed. Met 4 maal 25.000 uit ons jaarlijkse CF budget als co-financiering en een inhoudelijke steunbetuiging vanuit de gemeente (cultuur en sociaal domein) heeft Fit-Art diverse subsidies aangevraagd en toegekend gekregen, waardoor het projectbudget voor ons gezamenlijke project Kreggel & Kwiek bijna 3,5 keer zo groot is geworden.

In 2023 werden de eerste programma's en projecten gelanceerd. We zijn in de kern Eibergen gestart met een kunstproeverij op 8 juli 2023. De cursussen en workshops die in het najaar zijn gestart zijn vrijwel allemaal vol en deelnemers zijn enthousiast over het aanbod. In september 2023 is ook in de kern Neede een eerste aanbod gestart en in Borculo lopen ook de eerste cursussen. Samen met VMK hebben we in oktober gebrainstormd over het programma voor het voorjaar 2024.

Weet je wel wat het betekent wat je allemaal zomaar doet Alles voor die ander zonder dat het moet

6.3 Enkele CF projecten uitgelicht

T.b.v. kinderen

We hebben een bijdrage in uren en budget geleverd aan het dagprogramma voor het Winterfestival Neede en hebben inzet van een jonge theaterdocent bekostigd om een Theaterspektakel voor kinderen in de Huve in de kerstvakantie 2023 mogelijk te maken. Daarnaast werden i.s.m. Sport Federatie Berkelland en Beweegwijs in de zomertoer 8 activiteiten aangeboden. Ook zijn we intermediair voor het Jeugdfonds Sport en Cultuur.

T.b.v. jongeren

We hebben een verbinding gelegd met de Berkelgame, zodat SFB samen met jimmy's een actieve dag kon organiseren voor schoolkinderen en jongeren vanuit Jimmy's. Op praktijkschool MaxX hebben we meegewerkt om een passende invulling te vinden voor naschools aanbod vanuit hun eigen NPO gelden.

In samenwerking met vrijwilligersknooppunt:

Dag van de vrijwilligers 7 december 2023: Culturije benaderde een lokale dichter (Marije Morsink uit Neede) en een lokale kunstenares (Betty Derksen- de Weerd uit Borculo). Met hun gedicht en schilderij werd een kaart gemaakt die in de gemeente Berkelland gratis kan worden uitgedeeld. Zo kunnen de vrijwilligers, maatjes en andere onmisbare stille krachten in de gemeente bedankt worden voor hun onmisbare inzet.

T.b.v. ouderen (naast Kreggel & Kwiek)

In de zomer 2022 is de creatieve inloop 60+ in Ruurlo gestart. Dit is een project dat we samen met Kunstkring Ruurlo uitvoeren. Zij investeren door hun ruimte beschikbaar te stellen en bekostigen de materialen die gebruikt worden. Vanuit Culturije worden de drie kunstdocenten betaald die in roulatie de donderdagmorgen tussen 10.00-11.30 uur invulling geven. Er waren in 2023 45 unieke bezoekers die in wisselende samenstelling deelnemen. Elke donderdag zijn er minimaal 8 en soms wel 20 deelnemers. Er ontstaan mooie nieuwe verbindingen waarin deelnemers elkaar ook buiten de inloop opzoeken om andere activiteiten te ondernemen. Met pasen en kerst worden gezellige ochtenden met elkaar doorgebracht.

6.4 De cultuur en erfgoedcoach in 2023

De cultuur- en erfgoedcoaches

Vanaf 1 februari 2023 kreeg Joske Elsinghorst versterking van Marleen Kosterink-Stapelbroek, die ook voor 8 tot 10 uur per week de rol als cultuur- en erfgoedcoach invulling ging geven. Haar jarenlange ervaring als manager van de Berkellandse uitdaging, ervaring als coach voor ondernemers en gemeentelijke ervaring zet ze vol verve in om cultuur- en erfgoedorganisaties te ondersteunen in hun vragen

Koppeling met Transformatiefonds cultuur en erfgoed

Het transformatiefonds heeft in haar bepalingen opgenomen dat organisaties bij een aanvraag van meer van 5000 euro ook contact moeten hebben gehad met de cultuur- en erfgoedcoach. Dat heeft het positioneren van ons in deze rol zeker goed gedaan.

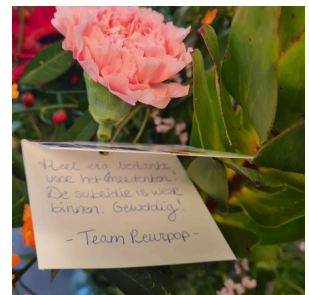
Ondersteuningsvragen

De talloze (ruim 45 organisaties) die we in 2023 hebben gesproken, hadden een diversiteit aan vragen omtrent hun toekomstbestendigheid. Wat zij allemaal gemeen hadden, was een grote gedrevenheid voor hun organisatie, erfgoedlocatie of museum. Wat een prachtige projecten worden er door al deze vrijwilligers in onze gemeente verwezenlijkt!

Ondersteuningsvragen en zorgen over de toekomst liggen op het vlak van:

- aantrekken nieuwe bestuursleden
- aantrekken meer bezoekers of leden
- meer zichtbaar zijn/ communiceren over het eigen initiatief of de vereniging/het museum
- financiële zorgen
- verbinding zoeken met andere (vrijwilligers)organisaties
- juridische vraagstukken op het vlak van bestuursaansprakelijkheid en geschil met verhuurder

Marleen en Joske hebben ondersteuning geboden bij het helder krijgen van de vraagstukken, praktische tips geboden, meegelezen met grote subsidieaanvragen, kleine subsidieaanvragen voor de organisaties voorbereid, verbindingen gelegd tussen verschillende organisaties die elkaar vooruit kunnen helpen etc.

Als er een verbinding gemaakt moest/kon worden met de andere werkgebieden van Culturijs, werd deze natuurlijk opgepakt.

Denk aan het organiseren van een cursusaanbod van Kreggel & Kwiek in museum de Scheper of het ontwikkelen van erfgoededucatie met een erfgoedlocatie die aan haar zichtbaarheid wil werken.

Wij zien de cultuur- en erfgoedcoach als een heel praktisch middel om de toekomstbestendigheid van het cultuur en erfgoedveld in Berkelland te vergroten. **'De miljoenenjacht hulplijn'** noemen we het ook wel, al grappend, die met regelmaat een snelle schakel is tussen gemeente en vrijwilligersorganisatie.